

Komentarz heraldyczny do projektu herbu Gminy Kolno

Zgodnie z życzeniem władz Gminy Kolno i opinią Komisji Heraldycznej MSWiA pozostawiłem ogólną koncepcję herbu z pierwotnego projektu, wprowadzając jedynie takie zmiany, aby herb odpowiadał regułom heraldyki, szczególnie zaś wyeliminowałem błędy na które zwróciła uwagę Komisja Heraldyczna.

Symbolika herbu pozostaje zatem bez zmian, trzy korony nawiązują do XIV wiecznego kościoła parafialnego p.w. Trzech Króli, centralnego i charakterystycznego obiektu zabytkowego gminy, co jest podkreślone dodatkowo głównym godłem herbu – wizerunkiem fasady rzeczonyj świątyni.

Zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii Komisji Heraldycznej (załącznik do uchwały Nr 70-1057/O/2006) zmieniony został kształt i barwa koron. Przyjęty kształt nawiązuje w pewnym uproszczeniu do Korony Bolesława Chrobrego, jednego z najważniejszych polskich regaliów. Barwa koron została tak zmieniona, aby była zgodna z regułami heraldyki, zwłaszcza zaś nie była sprzeczna z regułą alternacji, a zarazem nie wprowadzała bez potrzeby dodatkowej barwy herbu.

Wizerunek fasady kościoła został zgodnie z zaleceniem Komisji bardziej zbliżony do wyglądu rzeczywistej budowli, zmienione zostały m.in. proporcje wieży, układ okien, kształt sygnaturki i dachu. Dodany został krzyż wieńczący sygnaturkę, podkreślający sakralny charakter budynku.

Przedstawione zostały dwie wersje tego projektu:

Pierwsza – pozostawia jednolite złote tło herbu, a godła – korony i kościół mają barwę czerwoną. Barwa czerwona w przypadku wizerunku kościoła jest zarazem naturalną barwą rzeczywistej budowli. Korony w barwie czerwonej są w heraldyce dość często spotykane, szczególnie przy umieszczeniu ich na metalicznym tle.

Drugi wariant tego projektu wprowadza dodatkowy element – figurę heraldyczną. Korony, w barwie złotej, zostały umieszczone na czerwonej głowicy. Figura ta powszechna w heraldyce europejskiej, zwłaszcza jako tło dla drobniejszych godeł, jak w tym przypadku, nie jest typowa dla polskiej heraldyki. Jednakże istnieją herby z wyróżnioną głowicą, zarówno gminne, jak i rodowe, niektóre sięgające czasów heraldyki żywej, zatem nie jest to precedens. Herby z wyróżnioną głowicą mają m.in. gminy Sulików, Wapno, Potęgowo, nie liczą bardzo liczny niepoprawnych i zapewne niezatwierdzonych oficjalnie herbów z pseudogłowicami z umieszczoną nazwą gminy.

Wprowadzenie do herbu głowicy barwy czerwonej pozwala na nadanie koronom złotej barwy, dzięki czemu wszystkie godła herbu mają swoje barwy naturalne. Herb drugiej wersji wydaje się lepiej zakomponowany, tarcza sprawia wrażenie bardziej wypełnionej, a zarazem nie przeładowanej, co jest jednym z zaleceń sztuki heraldycznej. Herb w tej wersji znalazł uznanie władz gminy, a także, co nie jest bez znaczenia daje się wprost przetransponować na zgodna z zasadami weksylogologii flagę gminy, np. przez zastosowanie żółtego pola z czerwonym pasem z żółtymi koronami, umieszczonego analogicznie jak głowica, u góry, lub centralnie.

Blazonowanie herbu

Wariant pierwszy

W tarczy złotej pod trzema czerwonymi koronami królewskimi otwartymi w głowicy w pas, także wieża kościelna z trapezoidalnym dachem zwieńczonym sygnaturką zakończoną krzyżem, o pięciu czarnych podłużnych oknach ułożonych w literę T, złożona na tle dachu czerwonego, o kształcie trapezu, którego obydwie boczne krawędzie wieńczą po trzy schodkowe blanki ścian szczytowych kościoła.

Wariant drugi

W tarczy złotej, pod głowicą czerwoną na której trzy złote korony królewskie otwarte w pas, czerwona wieża kościelna z trapezoidalnym dachem zwieńczonym sygnaturką zakończoną krzyżem, o pięciu czarnych podłużnych oknach ułożonych w literę T, złożona na tle dachu czerwonego, o kształcie trapezu, którego obydwie boczne krawędzie wieńczą po trzy schodkowe blanki ścian szczytowych kościoła.

Oba warianty zostały w projekcie umieszczone na tarczy późnogotyckiej, zwanej niekiedy „hiszpańską”, co oczywiście, zgodnie z regułami heraldyki, nie wyklucza stosowania w razie potrzeby innych stylizacji tarczy lub kartusza.

Barwy herbu

W przedstawianym projekcie barwa tła herbu i koron w wariantach drugim, zostały przedstawione w barwie żółtej, co w heraldyce symbolizuje metaliczne złoto. Jest zatem dopuszczalne, aby w szczególnie uroczystych przedstawieniach herbu stosować płatkowe złoto lub metaliczną złotą farbę. Symbolizująca złoto tynktura żółta w zależności od stosowanych technik plastycznych lub poligraficznych, rodzaju farb lub szkła w przypadku witraży, może ulegać pewnym wahaniom tonalnym, pozostając wszakże w gamie jasnych, nasyconych żółceni. W projekcie została zastosowana barwa odpowiadająca w skali Panteon barwie **Panteon Hexachrome Yellow C**

Barwa czerwona, o ile nie jest specyficznie zdefiniowana w opisie (blazonowaniu) herbu w heraldyce jest tradycyjnie oddawana nasyconymi, jaskrawymi czerwieniami – ciemnym cynobrem, szkarłatem, czerwienią kadmową. Rzadko, raczej dla podkreślenia trójwymiarowości tarczy lub godła stosowane były ciemne czerwienie alizarynowe, karmin lub czerwienie żelazowe. W tym projekcie zastosowana została czerwień odpowiadająca w skali Panteon barwie **Panteon 1797C**

Barwa czarna w projekcie odpowiada barwie **Panteon BlackC** ale może być oddana każdą głęboką czernią.

Oryginalność herbu

Analiza polskich herbów terytorialnych, gminnych i samorządowych wskazuje na brak istniejącego już herbu identycznego lub nadmiernie (myląco) podobnego do projektu herbu gminy Kolno. Na istnienie nadmiernie podobnego herbu w innych krajach europejskich również nie wskazuje przegląd dostępnych, jednak niepełnych, źródeł. Niektóre herby np. francuskich miast Querqueville i St-Pierre-le-Moutier są analogicznie zakomponowane, jednak inny dobór tynktur, inne godła a także inny kształt bryły kościoła wykluczają pomyłkę.

Tomasz Steifer, PTH
artysta plastyk